

Mas Pontons

Pontons

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Plana dels Pinyers. Nord de Pontons.
Emplaçament Des de l'església de Santa Magdalena, seguir pel camí de mas Pontons fins la casa.
Alçada: 631

Coordenades:

Latitud: 41.43535
Longitud: 1.5364
UTM Est (X): 377721
UTM Nord (Y): 4588121

Classificació

Número de fitxa 08168 - 98
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Barroc Popular
Segle ss. XVI- XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Monument
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: - Monument històric / Immobile / 1290-MH / R-I-51-5598
- NNSS de 1997
Data aprovació: dj., 05/05/1949 - 12:00
Número inventari IPAC 1454
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial

Titularitat	Privada
Titular:	001809500CF78H0001ZR
Fitxes associades:	
	<u>Rellotge de sol del mas Pontons</u>
	<u>Rellotge de sol 2 de mas Pontons</u>
	<u>Capella de Sant Miquel</u>
Autoria de la fitxa	Núria Cabañas. Web Cultura, SCP.
Data de registre de la fitxa:	dg., 02/02/2025 - 11:54

Descripció

El mas Pontons és una edificació d'època moderna tot i que possiblement té els seus orígens en època medieval, amb l'anomenat castell vell de Pontons.

L'actual construcció té el seu origen al segle XVII. Es tracta d'una edificació de planta quadrangular amb la coberta a quatre vessants amb la façana principal orientada a migjorn. Costa de planta baixa, entresol, dos pisos i golfes. El frontis presenta una composició molt simètrica en la distribució de les obertures. A la part central s'obre el portal d'accés d'arc de mig punt adovellat i dues finestres per banda, a nivell de planta baixa i entresol. Damunt el portal hi ha una rèplica de dimensions més reduïdes i de principis del segle XXI de l'escut de la família en pedra. Al primer pis s'hi obren quatre finestres de dimensions més grans respecte a la resta de les obertures i dues a nivell de segon pis. A l'altura de les golfes se'n distingeixen quatre de mig punt amb un matacà de maons a la part central de la façana. A excepció de les finestres de les golfes, tota la resta són de llinda de pedra amb ampit.

Les façanes de ponent i llevant segueixen una mateixa composició d'obertures pel que fa a nivell del primer, segon pis i golfes, a excepció de la zona de l'entresol, que en el cas de la façana de llevant s'hi obre una porta que dona accés a la casa dels masovers i dues finestres d'arc pla, i en el cas de la façana de migjorn únicament tres finestres. Pel que fa a la planta baixa, a causa de la topografia del terreny la façana de llevant no té cap obertura i la façana de ponent s'hi obre un portal d'arc rebaixat que dona accés a la zona dels antics estables i una finestra a la banda dreta.

A la façana de tramuntana s'hi obren dues finestres a nivell d'entresol i primer pis, i tres a nivell de golfes. A les cantonades es conserven les quatre garites de vigilància de planta circular amb tres espitlleres per garita. També es conserva una espitllera per façana (ponent, tramuntana i llevant) i modificada per armes de foc a l'altura de l'entresol.

De l'interior en destaca el bon estat de conservació de les estances i la seva distribució. A la planta baixa es conserva la zona de l'estable i del celler, amb un cup de vi de planta circular revestit amb pedra i un segon cup de vi, d'època moderna de cairons vidrats. Al costat dret es conserva l'escalinata de pedra que dona accés a l'entresol i al primer pis, on es conserva la distribució original i les estances. També cal fer esment de l'existència d'un cel obert i una passera interior que comunica els dos espais.

El parament dels murs és de pedra irregular rejuntada amb argamassa amb les cantonades de pedra ben escairada i col·locades a mode de cadena cantonera.

Observacions:

A la façana de ponent en destaca un rellotge de sol situat a l'alçada del primer pis que en substitueix un de primerenc del qual només en queda l'arrebossat de forma quadrangular.

Història

Segons alguns autors, l'origen del mas Pontons recau en el castell vell de Pontons. L'any 1330 n'era propietat Jaume Sabater, senyor del mas Pontons. L'any 1336 Jaume dona el mas amb tots els homes, drets i censos com alou a la seva filla Ferrerona que contrau matrimoni amb Pere d'Avinyó. L'any 1360 el mas és propietat de Jaume d'Avinyó, fill de Ferrerona i Pere. Segons els fogatges de 1365-1370 al mas hi consten cinc focs sota la propietat de Jaume d'Avinyó.

Al segle XVII el mas pertanyia a la família Boixadors, d'aquí el nom de la Quadre de Boixadors (nom que rebia la zona en aquella època). Segons els actuals propietaris, la casa va ser edificada per Francesc de Boixadors entorn l'any 1560, tot i que en els fogatges de 1553 apareix ja la família Sabater amb Matheu Sabater i Miquel Sabater. En el capbreu de 1661 en la confessió de Joan Pons, pagès del mas Puigborrell ens descriu les afrontacions del dit mas, en les quals apareix Don Josep Casadamunt de Boixadors, senyor de la casa i quadre i heretades.

Durant la Primera Guerra Carlista (1833-1849) la casa va ser utilitzada com a hospital militar de les tropes carlistes.

Bibliografia

- Arxiu Municipal de Pontons.

- AAVV (1981). *Catalunya romànica*. El Penedès i l'Anoia. Vol. XIX. Pòrtic. Barcelona. Fundació Enciclopèdia Catalana.

- AAVV (1992). *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*. Alt Penedès, Baix Penedès, Garraf, Anoia. Vol 5. Barcelona. Fundació Enciclopèdia Catalana.

- AAVV (1986). Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya. L'alt Penedès núm. 2. Generalitat de Catalunya – Departament de Cultura. Barcelona.

- CATALÀ, P. (1990). *Els Castells Catalans*. Vol III. Rafael Dalmau Editor. Barcelona.

- Inventari del Patrimoni Cultural Immobile de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic del terme municipal de Pontons. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya.

- LLORACH, S. (1984). *El Penedès durant el període romànic*. Sant Sadurní d'Anoia.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)
[Penedès medieval](#)

